

Strípky z minulosti ...Červený kříž v Bojanově (1953-1988)

Když jsem na závěr pojednání o brigádníčení za totáče prosila o podněty k nalezení dalšího střeptu historické mozaiky Bojanovska, netušila jsem, že jeden konkrétní na mě takříkajíc vybafne v témže letáku. ☺ Český červený kříž slaví sté narozeniny. Třikrát sláva!!! Místní skupina ČČK funguje už 66 let. Téma jako lusk, chtělo by se dodat, jenže...

Tentokrát své vypravování, jak se říká, vezmu pěkně od podlahy. Abyste rozuměli, na počátku toho všeho byla válka a jistý obchodník Jean Henri Dunant. „Ánri Dynánta“ jsme my ze zdravotníka, výborně vedeného Maruškou Kubelkovou (*v kronice je její práce s mládeží pro ČČK vyzdvižena poprvé v roce 1986*), vyhrkli třeba o půlnoci, však se jeho jméno pravidelně objevovalo ve znalostních úkolech soutěže Mladý zdravotník. J. H. Dunant, bohatý francouzský obchodník, v roce 1859 navštívil císaře Napoleona III. na bojišti, a stal se tak očitým svědkem nesmírného krveprolití. Sám se podílel na ošetřování zraněných. Po hrůzné zkušenosti se rozhodl zaktivizovat vysoké politické činitele ke zřízení organizace, jež by v budoucnu pomáhala raněným. Mezinárodní červený kříž vznikl o 4 roky později.

Český červený kříž navázal na své předchůdce - Vlastenecký pomocný spolek pro Království české (vznikl 5. září 1868 jako 13. národní společnost Červeného kříže **na světě**) a Československý červený kříž, který byl založen v únoru 1919 s požehnáním T. G. Masaryka. První předsedkyní se koneckonců stala jeho dcera Alice.

Konečně Bojanov... „Dne 18. března t. r. (1953) ustavena byla za přítomnosti zástupců Okresního sekretariátu ČČK v Chrudimi ... místní skupina Československého Červeného kříže... Počet přihlášených členů je 24.“ Jednatel (nikoliv předsedou) se stal pan Josef Sedlák, „který je hlavním pracovníkem i duší celé skupiny, o jejíž ustavení se sám nejvíce zasloužil.“ Založení spolku nebylo jen symbolické, hned následující rok uspořádala MS ČČK kurz první pomoci. „Čtrnáct účastníků kurzu obdrželo odznak PZO (Příprava zdravotnické obrany).“

Nadějný úvod a pak jak když utne. Finito, šlus, ende. Kronika zničehonic o ČČK mlčí. Až v roce 1962 se nepřímou zmíní: „V obci je deset spolků a organizací, které vyvíjejí činnost. Schůzová činnost je v obci velmi bohatá a je v ní zapojena značná část obyvatelstva. Část občanů však zůstává stranou a neúčastní se veřejného života a dává přednost svému osobnímu pohodlí!“ Též v následujících letech je kronikářka na informace o konkrétní činnosti ČČK skoupá, což jí nezalívám. Pokud vám předsedové spolků neposkytnou informace, nic s tím neuděláte, i kdybyste je na kolenou prosili. Takže místo zpráv o ČČK si se zaujetím přečtete, že v JZD Pokrok Bojanov chovali dvě stě padesát a jedno prase (r. 1962), že rybáři o rok později ulovili 146 pstruhů obecných, že při ZŠ byl zřízen včelařský kroužek a že spolek zahrádkářů pečuje o dostatek hnojiva pro své členy.

A ejhle, 107. strana v kronice, rok 1967: „Při náboru dárců krve, který byl prováděn místní odbočkou ČČK bylo získáno v naší obci a blízkém okolí několik uvědomělých a obětavých lidí, kteří se stali dobrovolnými dárci krve.“

Nechci se opakovat, ale pro pořádek připomínám - v letech 1968 – 78 byl Bojanov bez kronikáře - pan Janeček, opíraje se především o záznamy MNV a spolků, dopisoval vše zpětně. Ač mě tato pasáž kroniky baví nejméně, nyní jsem si od ní hodně slibovala. Chyba lávky. Kde nic, tu nic. V 75. roce si závazek získání dárců krve dal bojanovský Československý svaz žen, o ČČK ani zmínka. Mimochodem. Členky ČSŽ bývaly zpravidla i členkami ČČK - v roce 1986 proběhla výroční schůze dotčených organizací, světe nediv se, v jeden den. „Na závěr obou schůzí - po malém občerstvení - byly promítnuty barevné diapozitivy z Babského bálu a připojeny i záběry ze Severní Koreje,“ kam byl na 10 dní vyslán jeden z žáků místní školy za své vítězství ve sběru papíru, a to v soutěži nazvané „Papírová punčocha.“

S rokem nadepsaným číslicí 1982 přichází jasné potvrzení, že ČČK v Bojanově existuje a funguje. „Složka uskutečnila: přednášku MUDr. Ročka - obvod. lékaře v Seči, provedla 2 školení první pomoci, poskytla 34 osobám první pomoc a 11 občanům zdrav. ošetření. Dále se podílela na sběru léčivých bylin, na sklizni sena pro JZD - sebrala 12 kg léčivek a 4,5 q sena. Jinak přispěla ke všem veřejným akcím, které pořádaly jiné složky.“ Následující rok měla organizace 52 členů, z toho 43 žen a 9 mužů. Ve zdravotnické činnosti členové odpracovali 38 hodin, vykonali 9 návštěv u zdravotně postižených lidí a v rámci první pomoci ošetřili 42 osob. Stejně jako o rok dříve se podíleli na sušení sena - tentokrát se jednalo o 7q. Tomuto úsilí věnovali 46 hodin. Ani ve sběru léčivek nezháleli (7 kg). Pro děti uspořádali zájezd do divadla. Kronikář pochválil ČČK v čele s paní Jaroslavou Kábelovou za celkovou činnost spolku a za to, jak dobře spolupracuje se všemi složkami NF (Národní fronty), zejména se svazem žen a mládeží (SSM). A vyjádřil též radost nad tím, že se základna rozrůstá o mladé členy.

1985: „Členky uspořádaly dětský karneval, konaly službu 1. pomoci při všech pořádaných soutěžích na zdejší hřišti, ... navštěvovaly osaměle žijící osoby, ...staraly se o pěkný vzhled vývěsních skříněk v obci ... Odbočka tímto splnila svůj celoroční plán i socialistický závazek na počest 40. výročí osvobození naší vlasti Sovětským svazem.“ Podobnou náplň práce najdete i v dalších zápisech mezi rokem 1986 až 1988, jímž předlistopadová kronika končí.

Do dalších let bych červenokřížákům a červenokřížačkám ráda popřála, aby měli radost ze svého záslužného dobrovolnictví, které obecně moc nefrčí, a aby se do jejich řad hlásili stejně nadšení jedinci.

Lenka Pimonová

PS: Ještě bych si dovolila apelovat na **předsedy/předsedkyně místních spolků**, ač je to pro ně práce navíc, aby dodávali zprávy do kroniky...ať v budoucnu při hledání jejich stopy nejsou pátrači bezradní.